

Azonnali közrebocsátásra

2009. március 6.

Kapcsolat: Thomas C. Goldstein, tel.: 202-674-7594, tgoldstein@akingump.com

Világméretű szolidaritásáradat annak érdekében, hogy sürgesse az Egyesült Államok Legfelsőbb Bíróságát a „kubai ötök” ítéletének felülvizsgálatára

Egy sor támogató a világ minden tájáról, köztük tíz Nobel-díjas, akik közül többen az emberi jogok védelméért nyerték el a díjat (olyanok mint, a Béke Nobel-díjas Jose Ramos-Horta, Kelet-Timor elnöke vagy az ír béke megteremtője Máiread Corrigan Maguire), a mexikói szenátus, Mary Robinson, az ENSZ emberi jogi főmegbízottja és Írország egykori elnöke, a mai napon példa nélküli módon *tizenkettő* különböző amicus curiae (önzetlen tanácsadó) beadványban kéri az Egyesült Államok Legfelsőbb Bíróságát, hogy vizsgálja felül a kubai kormány öt ügynökének, akik csak a „Kubai Ötök” néven ismertek, ügyében hozott ítéleteket. A beadványok aláíróihoz az Európai Parlament törvényhozóinak százai és a világ más parlamentjei is csatlakoztak, köztük az Európai Parlament két korábbi elnöke és három jelenlegi alelnöke, csakúgy mint számos egyesült államokbeli és más országbeli ügyvédi kamara és emberi jogi szervezet.

Ez eddig a legnagyobb számú amicus kérvény, ami a Legfelsőbb Bíróságot az ítéletek felülvizsgálatára sürgeti.

A Kubai Ötök ügyének eme rendkívüli mértékű támogatása az Egyesült Államokban és szerte a világon abból fakad, hogy az Ötök tárgyalására a kubai kormányügynökök elleni előítéletes és a megtorlástól való félelemmel teli légkörben került sor, ami az amici szerint megakadályozta az esküdtszéket abban, hogy tisztességes módon értékelje az Ötök elleni vádakát. Mások mellett, az Egyesült Nemzetek Szervezetének Emberi Jogi Bizottsága is elítélte a kubai ügynökök Miamiában tartott tárgyalását, ami azért is érdekes, mert ez volt eddig az első és egyetlen eset, hogy ez a testület elítélően nyilatkozott egy USA-beli igazságügyi eljárásról. A bíráló Miamiában tapasztalható „elfogult és előítéletes hangulatról” beszél, a Bizottság Önkényes Fogvatartásokkal Foglalkozó Munkacsoportja pedig összefoglalásképpen úgy nyilatkozott, hogy a „a tárgyalásra nem objektív és pártatlan légkörben került sor, ami pedig szükséges ahhoz, hogy biztosítva legyen a tisztességes eljárás”.

A mai napon benyújtott amicus kérvények arra kéri a Legfelsőbb Bíróságot, vizsgálja felül azt, hogy méltányos volt-e a kubai ügynökökkel szemben a miami esküdtszék. „A Kubai Ötök tárgyalása és az ítéletek a nemzet szégyene” – magyarázta Michael Ratner, az Alkotmányos Jogok Központjának elnöke. Ez az intézmény nyújtotta be a Nobel-díjasok amicus kérvényét. „A megbízóink, tíz Nobel-díjas, erőfeszítéseiket kívánták kifejezni az emberi jogok érvényesüléséért, mivel ők is úgy gondolják, hogy ez a tárgyalás nemzetközi szégyen volt. Ezt a tárgyalást soha nem szabadott volna Miami-ban tartani. Az esküdtszék semmiképpen sem jöhetett volna Miami-ból, ahol a kubai kormány elleni erőszak és megfélemlítés mindennapos, mivel nem így nem hozhatott szabadon döntést, tartva a Castro-ellenes közösség megtorlásától.

Az egyesült államokbeli szervezetek amicus beadványainak többsége azt is kéri a Legfelsőbb Bíróságtól, hogy vizsgálja felül az esküdtszék afroamerikai tagjainak az ügyészség általi eltávolítását. Az ügyész a kilenc esküdtből hét esetében „az önkényes megkérdőjelezés” jogával (amely alkalmazásakor nem szükséges megindokolni egy esküdt eltávolítását), hogy eltávolítsa a fekete esküdteket. A Fellebbviteli Bíróság úgy határozott, hogy nincs rá szükség, hogy megvizsgálják az ügyész motivációját, mivel a tizenkét fős esküdtszékben ugyan kisebbségben, de így is maradt három fekete esküdt. Az amicus hangsúlyozza, hogy ez a jog lehetőséget ad az ügyészeknek, hogy elfedjék a manipulációikat az esküdtszék faji összeállításával.

Az Egyesült Államok kormányának ellenbeadványának április 6-ig kell beérkeznie. A bíróság ezután hoz döntést arról, hogy elrendeli-e a felülvizsgálatot a júniusban kezdődő nyári szünete előtt.

Az amicus beadványok, az aláírók teljes listájával a SCOTUSblog (www.scotusblog.com) weboldalon olvashatóak.

Az ügy háttere:

Egyesült Államok 1998-ban emelt vádat az öt kubai férfi ellen. A vád központi eleme az volt, hogy ők nem bejelentett kubai ügynökök voltak, akik különböző Castro-ellenes szervezetekbe épültek be Dél-Floridában.

Egyiküket, Gerardo Hernandez-t, gyilkosság elkövetésére való összeesküvéssel is megvádolták, amiatt mert információkat szolgáltatott Havannának azokról a repülőgépekről, amelyekkel a Brothers to the Rescue (BTTR) nevű, Castro-ellenes szervezet rendszeresen

megsértette Kuba légterét. 1996. február 24-én, két BTTR repülőgépet semmisítettek meg, miután a kubai és az amerikai hatóságok is ismételten figyelmeztették a miami-székhelyű csoportot, hogy illegálisan behatoltak Kuba felségterületére. Kuba fenntartja az álláspontját, hogy a gépeket a saját felségterületén lőtte le, az USA viszont azt állította, hogy mindez néhány kilométerre már nemzetközi légtérben történt, miután a repülőgépek beléptek, majd távoztak a kubai légtérből.

A Kubai Ötök kérvényezték, hogy a büntetőbíró helyezze át a tárgyalást egy Miami kívüli helyszínre, mert a floridai város komoly Castro-ellenes emigráns közösségnek ad otthont, és ez, a Castro-rendszer iránti általános ellenségességgel együtt, amit az őrjöngésig súlyosbított Elian Gonzales ügye, ami éppen akkor történt, amikor az Ötök tárgyalása kezdődött. Lenard bíró elutasította a kérelmet, és nem helyezte át a tárgyalást egy másik, harminc mérfölddel távolabbi helyszínre. Az miami esküdtszék pedig Hernandez-t és a többieket bűnösnek találta az összes vádpontban. Lenard bíró a kiszabható legsúlyosabb büntetésre ítélte az Ötöket, köztük Hernandez-t életfogytiglanra.

Fellebbezéskor, a szövetségi Tizenegyedik Kerületi Fellebbviteli Bíróság három bíróból álló testülete megsemmisítette az ítéleteket és új tárgyalást rendelt el azzal indokolva döntését, hogy a tárgyalásra egy közösség előítéletétől és negatív nyilvánosságától „viharos” környezetben került sor, amit súlyosbítottak az ügyész az esküdtszék felé tett feltüzelő kijelentései. Mindezen körülmények pedig megfosztották a Hernandez-t és többi kubait a tisztességes tárgyalástól.

Ennek ellenére a Fellebbviteli Bíróság egésze, megsemmisítve a testület döntését, nem talált hibát a kormány törekvésében, hogy az ügyben egy miami esküdtszék döntsön. Visszaküldték az ügyet egy testületnek, hogy az kiértékelje fellebbezés fennmaradó kérdéseit.

Egy másik kulcsdöntés az, hogy ketten a három bíróból álló testületben elutasították Hernandez-re vonatkozó, szintén a miami esküdtszék által hozott, ítélet megsemmisítését. Kravitch bíró eltérő véleményen volt. Ő úgy találta, hogy egyáltalán nem volt bizonyíték arra nézve, hogy Hernandez tudott volna a gépek készülő lelövéséről, nemhogy egy törvénytelen, nemzetközi légtérben végrehajtott akcióról.

Az ügyről további információk olvashatóak a következő webhelyen:

<http://www.scotusblog.com/wp/amicus-briefs-filed-in-the-cuban-five-case>

